

ת"פ 41950/02/19 - מדינת ישראל נגד ארנולד רוזנברג

בית משפט השלום בנצרת

ת"פ 41950-02-19

בפני כבוד השופטת רות שפילברג כהן

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ארנולד רוזנברג (עציר)

הנאשם

גזר דין

כתב אישום ורקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של סחר בסם מסוכן (13 עבירות) לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), תשל"ג-1973 וקשירת קשר לביצוע פשע (13 עבירות) לפי סעיפים 499(א)(1) ו-29 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, בשמונה אישומים; ובעבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) לפקודת הסמים, באישום התשיעי.

2. ביום 8/4/19 הגיעו הצדדים להסדר טיעון, לפיו כתב האישום תוקן, הנאשם הודה והורשע, והופנה לשירות המבחן לקבלת תסקיר המתחייב מפאת גילו. עוד הוסכם כי ב"כ הנאשם תטען למתחם עונש הולם הנע בין 6 ל-15 חודשי מאסר בפועל, ואילו התביעה תטען באופן חפשי.

3. ביום 14/5/19 הוגש כתב האישום המתוקן ונוסחו להלן;

א. במועד הרלוונטי החזיק הנאשם בטלפון סלולרי (להלן: "הטלפון"), בו עשה שימוש לצורך סחר בסמים מסוכנים וקשירת קשר לביצוע פשע, בצוותא עם אנדריי רייקינך וארקדי וליקנסקי, אשר היו מספקים לנאשם את הסמים, הלקוחות היו מתקשרים אל הטלפון, הנאשם היה דורש מהלקוחות לשלוח לו צילום תעודת זהות, צילום פנים, וצילום מסך מדף הפייסבוק שלהם, באמצעות אפליקציית ה"טלגראם". הנאשם נהג להותיר את הסמים בנקודות מפגש

עמוד 1

מוסכמות עם הלקוחות, אשר תואמו עמם מבעוד מועד, ואלו היו משאירים לו סכום כספי מוסכם באותה נקודת מפגש. לחילופין, נהג הנאשם לספק ללקוחות את הסמים בעצמו. את סכומי הכסף היה חולק עם אנדריי וארקדי, כך שהיה מותיר בידיו סך של 500 ₪, והיתרה הייתה מחולקת בין שותפיו.

ב. במהלך דצמבר 2018 - ינואר 2019, קשרו הנאשם ו-וילד בסול, שלוש פעמים, קשר לביצוע עסקת סמים, באופן שהשניים קבעו להיפגש סמוך למרכז רסקו בנצרת עלית. בהמשך למספר שיחות ביניהם, הגיע הנאשם אל רכבו של וילד, שהמתין לו בנקודת המפגש, ובשתי הזדמנויות שונות, מכר לוילד 2 גרם מריחואנה, תמורתם שילם לו וילד 200 ₪ בכל פעם, ובהזדמנות נוספת, מכר לו 3 גרם מריחואנה, תמורתם שילם לו וילד 300 ₪. באישום זה יוחסו לנאשם 3 עבירות של סחר בסם ו-3 עבירות קשירת קשר לפשע.

ג. במהלך החודשים דצמבר 2018 - ינואר 2019, קשר הנאשם קשר עם גיא דניאלוב, בארבע הזדמנויות שונות, לביצוע עסקת סמים. לאחר תיאום, הנאשם הותיר סם מסוג מריחואנה במשקל גרם אחד, מוסלק בתוך קופסת סיגריות או בתוך חור בקיר, וקיבל תמורתו 100 ₪ בכל אחת מארבעת העסקאות. באישום זה יוחסו לנאשם 4 עבירות של סחר בסם ו-4 עבירות של קשירת קשר לפשע.

ד. כחודש וחצי עובר לתאריך 7/2/19, קשרו הנאשם וחאתם נפאפה קשר לביצוע עסקת סמים, כך שהנאשם מכר לחאתם מנת מריחואנה במשקל גרם אחד, תמורת סך של 100 ₪, ולשם כך קבעו כי הנאשם יותיר את הסם בפיצוציה סמוכה למרכז רסקו.

ה. במהלך החודשים דצמבר 2018 - ינואר 2019, קשר הנאשם עם אדיר ישראל רז קשר, לביצוע עסקת סמים. לאחר תיאום, מכר הנאשם לאדיר מנת מריחואנה תמורת סך של 100 ₪, כשהוא מותיר לו את הסם בנקודה מוסכמת, סמוך למרכז רסקו בנצרת עלית, בתוך חור בקיר.

ו. סמוך לתאריך 10.1.19 קשר הנאשם ואיהאב קשר לביצוע עסקת סמים, באופן שהנאשם מכר לאיהאב מריחואנה במשקל גרם 1 תמורת סם של 100 ₪, והותיר את הסם בנקודה מוסכמת. באמצע ינואר 2019, קשרו השניים קשר פעם נוספת לביצוע עסקה דומה, אולם הנאשם בסופו של דבר לא הגיע לנקודה המוסכמת, על אף שאיהאב הגיע למקום, שכן איהאב לא שלח לו צילום תעודת הזהות שלו.

ז. במהלך החודשים דצמבר 2018 - ינואר 2019, קשרו הנאשם ואומיה שחאדה קשר, באופן שהנאשם מכר לו מריחואנה במשקל גרם אחד, תמורתו שילם אומיה לנאשם סך של 100 ₪, והשניים קבעו מפגש בנקודת מפגש מוסכמת במרכז רסקו בנצרת עלית.

ח. כחודש עובר לתאריך 5/2/19, קשרו הנאשם והקטין ב.ס. קשר לביצוע עסקת סמים, באופן שקבעו כי הנאשם ימכור לקטין אצבע של סם מסוכן מסוג חשיש, תמורת סך של 100 ₪. השניים קבעו נקודת מפגש מוסכמת ברחוב החצב בנצרת עלית, שם מסר הנאשם לקטין את הסם בתוך קופסת סיגריות.

ט. כחודש וחצי עובר לתאריך 7/2/19, קשרו הנאשם ומוחמד מסאלחה קשר לביצוע עסקת סמים, באופן שהנאשם מכר למוחמד מריחואנה במשקל 2 גרם, תמורת סך של 150 ₪, והשניים תיאמו נקודת מפגש בנצרת עלית.

י. בתאריך 3/2/19, סמוך לשעה 17:30, במסגרת חיפוש שנערך בביתו של הנאשם בנצרת עלית, נמצא כי הנאשם מחזיק במריחואנה במשקל 8.73 גרם נטו, לצריכה עצמית, וכן החזיק משקל אלקטרוני ושקיות המשמשות לסחר בסם.

תסקירי שירות המבחן

4. בתסקיר סופי מיום 4/6/19 שרות המבחן המליץ, על שילובו של הנאשם בהליך טיפולי שיקומי, שיתרום להפחתת הסיכון להישנות התנהגות דומה בעתיד, להטיל עליו צו מבחן למשך שנה וחצי, עונש מאסר כמשך תקופת מעצרו ומאסר על-תנאי משמעותי.

בתסקיר קודם, מיום 10/5/19 נמסר כי הנאשם, בן 19, רווק. טרם מעצרו התגורר בנצרת עלית ועבד במאפייה. לדבריו, סיים 12 שנות לימוד. אמו נפטרה בהיותו בן 10, מסרטן ריאות, אבדן טראומטי עליו מתקשה להתגבר עד היום. הנאשם אופיין כילד רגיש, בודד, מסוגר וחלש. בין הגילאים 13 עד 17 שהה בפנימייה, ובסופי שבוע נהג לבקר אצל סבו וסבתו, עמם התגורר בשנתיים האחרונות עד למעצרו, ולו קשר משמעותי עמם. אביו בן 52, עובד בעבודות ניקיון. עם השנים נישא האב בשנית, ועבר להתגורר עם בת זוגו.

הנאשם שוהה במעצר מזה שלושה חודשים, ולדבריו עובר התעללות קשה מצד עצורים אחרים, מתקשה להסתגל לתנאי המעצר, ומפגין מצוקה רגשית נוכח מצבו.

הנאשם דיווח כי החל לעשות שימוש בחשיש בגיל 18, ונהג לעשן בתדירות יום יומית, כאשר מאז מעצרו הפסיק זאת. לחובת הנאשם הרשעה אחת קודמת בעבירה של מעשה מגונה בקטין, בגינה נדון לצו מבחן למשך שנתיים בבית משפט לנוער, במהלכו עבר הליך טיפולי.

באשר לעבירות דנן מסר הנאשם כי הוא מודה בביצוען, כי פנו אליו בעלי פיצוצייה בנצרת עלית והציעו לו לסחור בסמים עבורם, והוא התפתה מהרווח הכספי הטמון בכך. הנאשם ביטא צער וחרטה על ביצוע העבירות, ונראה כי ההליך הפלילי הרתיע אותו מפני ביצוע עבירות דומות בעתיד. הנאשם שלל נזקקות לגמילה מסמים ומסר כי אינו חש צורך בכך, וכן סבר כי שהייה במסגרת סגורה לא תתאים לו בשל הניתוק הכרוך בכך מבני משפחתו, המהווים עבורו, לדבריו, מקור לתמיכה ולעזרה. הנאשם ביטא מוטיבציה להשתלב בהליך טיפולי במסגרת פתוחה, ורצון לעבד את הטראומה הכרוכה במות אמו בגיל כה צעיר.

שירות המבחן סבר כי נסיבות חייו המורכבות של הנאשם, העדר הצבת גבולות ברורים ודמויות סמכות, כמו גם הקושי בו ניחן בוויסות דחפים ונטייה להיגרר לסיטואציות שליליות, מלמדים כי ללא שילוב בהליך טיפולי אינטנסיבי, קיים סיכון

להישנות ביצוע עבירות דומות בעתיד. נוכח התנגדותו, באותו שלב, לשילוב בהליך טיפולי מסוג זה, נמנע שירות המבחן בתסקיר הראשון ממתן המלצה על חלופת ענישה שיקומית.

בתסקיר סופי מיום 4/6/19 נמסר כי לאחר שהות של כארבעה חודשים במעצר, ובאשר לקשיי הנאשם במעצר, דווח כי אנשי שב"ס מצליחים להגן על הנאשם ולמנוע פגיעות מצד עצורים אחרים. הנאשם שב ושלל בפני שירות המבחן נזקקות טיפוליות במסגרת סגורה, בשל הקושי בניתוק מבני משפחתו, יחד עם זאת, הוא הביע רצון להשתלב בטיפול גמילה מסמים שלא במסגרת סגורה, לבחון מניעיו לביצוע העבירות ולמנוע מעורבות חוזרת בפלילים. נוכח האפשרות להפחתת הסיכון להישנות ביצוע עבירות בעתיד, המליץ שירות המבחן, כאמור, על שילובו של הנאשם במסגרת טיפולית שיקומית בקהילה, במסגרת היחידה לטיפול בהתמכרויות באזור מגוריו, במסגרת זו מבחן למשך שנה וחצי, בצירוף מאסר בפועל כמשך ימי מעצרו ומאסר על-תנאי מרתיע.

טיעוני הצדדים לעונש

5. ביום 14/5/19 טענו הצדדים לעונש.

6. טיעוני ב"כ המאשימה

ב"כ המאשימה טענה למתחם עונש הולם הנע בין 10 ל-24 חודשי מאסר בפועל, וביקשה להטיל על הנאשם עונש ברף האמצעי של המתחם לו טענה, בצירוף מאסר על-תנאי, קנס כספי, ופסילת רישיון בפועל ועל-תנאי.

נטען, כי הנאשם היה חלק מצוות של שלושה, שביצעו עבירות רבות של סחר בסם, למטרת בצע כסף, תוך שימוש בטלפון סלולרי אליו התקשרו הלקוחות ותיאמו נקודת מפגש להעברת הסם, מסוג מריחואנה, בכמות של 1 - 2 גרם בכל עסקה, ובתמורה לסכומי כסף שונים. מדובר בעסקאות רבות שבוצעו בתדירות גבוהה, בהזדמנויות שונות, לאורך פרק זמן של כחודשיים. לנאשם היה תפקיד חיוני ומהותי בהפצת הסם.

ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה התומכת במתחם העונש ההולם לו טענה, רע"פ 5712/16 אייזנבאך נ' מדינת ישראל, רע"פ 4687/15 פלג נ' מדינת ישראל, עפ"ג 23775-04-15 מדינת ישראל נ' מדמון.

עוד נטען, כי מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם התפתה לרווח הכספי הטמון בביצוע העבירות, שולל נזקקות טיפוליות, וכי קיים סיכון להישנות ביצוע עבירות ללא שילוב בהליך טיפולי אינטנסיבי. ב"כ המאשימה אישרה כי הנאשם שיתף פעולה מייד בפתח חקירתו במשטרה, ומסר מידע לגבי מעורבים נוספים.

7. טיעוני ב"כ הנאשם

ב"כ הנאשם טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל-15 חודשי מאסר בפועל, וביקשה להטיל על הנאשם עונש מאסר

ברף התחתון של המתחם לו טענה.

נטען כי חלקו של הנאשם בביצוע העבירות קטן באופן משמעותי מזה של שותפיו לעבירות, וכי תפקידו התמצה בבלדרות הסם בלבד, והוא הופעל למעשה על ידי אחרים.

ב"כ הנאשם הפנתה לפסקי הדין - ת"פ 17029-07-18 מדינת ישראל נ' קרעי, ו-ת"פ 63651-03-18 מדינת ישראל נ' שמוך, שנדונו בפניי, בהם נקבע מתחם ענישה דומה במקרים של 7 ו-9 עסקאות בסם.

ב"כ הנאשם טענה כי יש לזקוף לזכות הנאשם את הודאתו בהזדמנות הראשונה, שיתוף הפעולה בחקירה, מסירת מידע שהוביל לתפיסת המעורבים. הנאשם סבל קשות בתקופת מעצרו, הועבר לבית מעצר אחר, והיה זקוק להגנה מיוחדת, משלא נמצאה חלופה הולמת למעצרו. מתסקיר שירות המבחן עולה כי נסיבות חייו של הנאשם מורכבות ביותר.

8. דברי הנאשם

הנאשם הביע צער חרטה על המעשים, מסר כי מעוניין להשתלב בטיפול, וכי הופעל בביצוע העבירות על ידי אחרים.

דיון והכרעה

9. יש להתייחס לכל האישומים בכתב האישום כאל אירוע אחד, זאת בהתאם להלכה שנקבעה בע"פ 4913/10 ג'אבר נגד מדינת ישראל (29.10.14). מדובר ב-13 עסקאות סמים שבוצעו כולן בתקופה שנפרשה על פני פרק זמן של כחודשיים, במקומות דומים בנצרת עלית, ובחבירה בצוותא של שלושה. אף שמדובר בלקוחות שונים, ובריבוי מקרים, ייקבע מתחם עונש הולם אחד, ועניין זה יילקח בחשבון לשם קביעת המתחם.

מתחם העונש ההולם

10. הערכים המוגנים בעבירות סמים הם הגנה על בריאות הציבור ועל שלומו הפיזי והנפשי מפני הנזקים הישירים והעקיפים הנגרמים עקב השימוש בסמים.

חקיקת חוקי הסמים נועדה לעקור את נגע הסמים מהשורש. ייצור, הפצה, סחר וכן שימוש בסמים טומנים בחובם פוטנציאל לנזק רחב, לא רק למעורבים הישירים בביצוע העבירות אלא לחברה כולה - צרכן הסמים, משפחתו, והנפגעים העקיפים מהפעילות העבריינית שנלווית פעמים רבות לעבירות הסמים.

עבירות הסמים פוגעות גם בערכים מוגנים נוספים, שהנם שמירה על הביטחון הכללי של הציבור ועל רכושו, שכן הקשר בין שימוש בסמים לבין קשת רחבה של עבירות רכוש ו אלימות הנו קשר ידוע וברור.

11. ראו לעניין זה את הדברים שנאמרו בע"פ 972/11 מדינת ישראל נגד יניב יונה (04.07.12):

"את נגע הסמים יש לעקור מן השורש. ייצור, הפצה, סחר וכמובן גם שימוש בסמים - כל אלו מסבים נזק עצום. הנזק נגרם לא רק למעגל הסגור של המעורבים הישירים בביצוע העבירות, אלא גם לחברה בכללותה.."

עוד ראה בעניין זה את הדברים שנאמרו ברע"פ 2557/12 תמם פרדי נגד מדינת ישראל (05.04.12):

"עמדנו לא אחת על חומרתן של עבירות הפצת סמים והחשיבות בהרתעה אפקטיבית:

"חשיבות המלחמה בנגע הסמים ידועה לכל, והעוסקים בסחר ובתיווך בסם יידעו כי 'מלחמת החורמה בעברייני סמים נמשכת והולכת. מלחמה קשה היא, מלחמה ארוכה, והיא כמלחמת ישראל בעמלק' (ע"פ 4998/95 מדינת ישראל נ' אוקטביו, פ"ד נא(3) 787, 769 השופט כתארו אז - מ' חשין)" (רע"פ 1720/11 גליק נ' מדינת ישראל (לא פורסם) פסקה ז')."

12. הנאשם נטל חלק משמעותי ומהותי בשרשרת הפצת הסם, אף אם חלקו בתכנית העבריינית, לא היה מרכזי מכפי חלקם של שותפיו לביצוע העבירות, הם סוחרי הסמים שניהלו את המסחר בהם באמצעות אפליקציית "טלגראס". מהותיות חלקו של הנאשם התבטאה בתיאום מול הלקוחות תוך שימוש בטלפון הנייד שלו, אימות זהותם, קביעת מקום מפגש לביצוע העסקה, תיאום כמות הסם והתמורה, מסירת הסם וקבלת התמורה מידי הלקוחות, אם בנוכחותם ואם במקום מסתור שנקבע מראש. לולא פעילותו של הנאשם לא יכולות היו עסקאות הסמים להתבצע, וזאת אף שהנאשם הופעל על-ידי אחרים שסיפקו בידיו את הסמים למסירה ללקוחות.

13. תופעת סחר בסמים ב"טלגראס" ובאפליקציות דומות פשטה בתקופה האחרונה והפכה למציאות נפוצה. מדובר בתופעה רחבת היקף, המתוארת בתיקי סחר בסמים רבים מאוד מהשנים האחרונות, ונסיבותיהם דומות. מבחינות רבות אין בתיקים אלה מן החידוש, שכן רוב סממניהן החמורים של עבירות הסחר בסמים מתקיימים גם לגבי תופעה זו. בין סממנים אלה ניתן לציין לחומרה את המניע הכספי של סוחרי הסמים, המבקשים להתעשר על חשבון בריאותם ורווחתם של צרכני הסמים, תוך ניצול תופעת ההתמכרות, ותוך עצימת עיניים לנזקים האישיים והחברתיים הנגרמים משימוש בסמים.

יחד עם זאת, מדובר בתופעה המאופיינת גם בסממנים ייחודיים, ובנסיבות ביצוע רלוונטיות, אשר גם אותם יש לציין. לצד המאפיינים "המסורתיים" של סחר בסמים, קיימים לעבריינות ה"מודרנית", של הפצת סמים באמצעות האינטרנט והסייבר מאפיינים ייחודיים, אשר העיקרי שבהם הנו הנגשה משמעותית של הסמים, והפיכת קנייתם לקלה.

14. אמנם מדובר בסמים המסווגים "קלים", ושמה של האפליקציה, "טלגראס" מלמד על כך, ואולם אין כל ערובה שפלטפורמת האינטרנט לא תנוצל גם להפצתם של סמים אחרים וקשים יותר.

מעבר לכך, שימוש בסמים, ואפילו אלה המסווגים כקלים, עלול, כפי שנקבע בהחלטות ובפסקי דין רבים, לשבש את בריאותם ושגרת חייהם של הצרכנים, ליצור תלות והתמכרות, ולהביא להתדרדרות לשימוש בסמים קשים יותר. מדובר בהרגל שעלותו יקרה, ומכאן המעמד המפוקפק של הסמים כמחוללי פשיעה.

15. הקלות הטכנולוגית שמציעות האפליקציות, מאפשרת כעת להזמין משלוח של סמים בכל כמות ובכל מחיר בלחיצה קלה על טלפון חכם. הפיתוי הוא רב, הסיכון הוא נמוך, והתוצאה הנה בהכרח הרחבה ניכרת של מעגל הסמים. לא רק קניית סמים הפכה קלה זמינה ומפתה, אלא גם הצטרפות למעגל סחר הסמים, שגם היא נעשית היום בתיאום טלפוני אינטרנטי "סטריילי" וכמעט אנונימי. ניתן לומר כי הקדמה הביאה לשינוי בפרופיל הנפוץ של צרכני וסוחרי סמים, שהנם כעת לא פעם, ויותר מאשר בעבר, צעירים המועדים בפלילים לראשונה, בעבירות שבעבר נעשו בחצרות אחוריות של עולם עברייני, ואילו היום נעשות כמעט בגלוי באינטרנט.

16. כפי שצינתי בגזר הדין בת"פ 40639-10-17 מדינת ישראל נגד מוחמד בובו (17.5.18) מידת הפגיעה בערכים המוגנים בתיקים דוגמת זה, תיקבע בכל מקרה ומקרה על פי נסיבותיו. נקודת המוצא הנה כי סחר בסמים באפליקציות מהווה פגיעה ממשית בערכים המוגנים. יחד עם זאת, יש לבחון את יתר העובדות, כדי לקבוע את מידת הפלילות והחומרה לגבי כל מקרה.

17. יש לציין שורה של נקודות, אליהן יש להתייחס במסלול אמידת החומרה של עבירת סחר בסמים בטלגרם, ונקודות אלה הן, בין היתר - היקף הסחר בסמים, מספר "הלקוחות", כמויות הסם שסופקו, התמורה הכספית, שאלת החבירה לאחרים לשם ביצוע העבירות, נתונים הנוגעים להפצת הסם או "פרסום המוצר", ביצוע עבירות נוספות אופייניות, כגון בריחה מהמשטרה או שיבוש ראיות, מכירת סמים לקטינים לעומת בגירים, ועוד נסיבות סובבות ואופפות אשר יש ו"יצבעו" את האירוע כאירוע בעל סממנים "עברייניים" או חמורים במיוחד, ויש שיביאו למסקנה כי מדובר בעבירה שסממניה אינם מהחמורים.

18. הנאשם שלפני ביצע מספר רב של עסקאות סמים, בצוותא עם אחרים, כשהוא מוכר לרוב ללקוחות כמות של מריחואנה הנעה בין 1 ל-3 גרם, בתמורה של בין 100 ל-300 ₪. באחד המקרים מכר הנאשם ללקוח אצבע של חשיש לקטין, תמורת סך של 100 ₪. עוד נמצא הנאשם מחזיק בביתו כמות של מעל ל-8 גרם מריחואנה לצריכתו העצמית, משקל אלקטרוני ושקיות לאריזת הסמים. מדובר בשורה של מעשים שנועדו להפקת רווח כספי מפעילות של מכירת סמים ללקוחות, רווחים אותם חלק הנאשם עם שותפיו לעבירות, אשר צידו את הנאשם בסמים למכירה. היקף הסחר אינו מבוטל, והתמורה הכספית ניכרת. המעשים נפרשו על פני תקופה של מספר חודשים.

19. לזכות הנאשם יצוין כי אין מיוחסות לו עבירות נלוות חמורות נוספות על אלה בהן הורשע, וכי כאמור חלקו בחוליית הסחר בסמים היה פחות מכפי חלקם של שותפיו. הובהר בכתב האישום כי שני הנאשמים האחרים נמצאו גבוה מהנאשם בהיררכיית הסמים, כי הם סיפקו את הסמים בהם סחר הנאשם, וכי הוא העביר את דמי הסמים לשניים האחרים, לאחר שהוא עצמו קיבל עמלה מוסכמת.

20. חומרתן של עבירות הסמים, תוצאותיהן ההרסניות והחשיבות במיגור התופעה הודגשו לא פעם בפסיקת בית המשפט העליון כמו גם הענישה המחמירה המתחייבת בגינן, שיהיה בה להרתיע את הנאשמים ואת זולתם. זאת תוך מתן מעמד בכורה לאינטרס הציבורי, על פני כל נסיבה אישית. ראו לעניין זה את דברי כבוד השופט מזוז בע"פ 1987/15 עופר דורי נגד מדינת ישראל (17.08.15):

"על חומרתן של עבירות סחר והפצה של סמים מסוכנים ועל הצורך להיאבק בהן באמצעות ענישה משמעותית ומרתיעה עמד בית משפט זה לא אחת, תוך הדגשה שבעבירות אלה יש ליתן משקל ממשי לשיקול ההרתעתי אל מול השיקולים האישיים (ע"פ 9482/09 ביטון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.7.2011); ענין אבו רגייג)."

21. במקרה דנן, הפגיעה בערכים המוגנים מצויה ברף התיכון, בפרט נוכח ריבוי ואינטנסיביות מקרי הסחר.

22. בחינת מדיניות הענישה מעלה קשת רחבה של עונשים החל ממאסרים קצרים, וכלה במאסרים מאחורי סורג ובריאח לתקופות ארוכות, תלוי בנסיבות כל מקרה ומקרה, בכמויות הסם, סוג הסם וכד', ובהמשך בנסיבות אישיות של מבצעי העבירות.

ראו את פסקי-הדין אליהם הפנו הצדדים בטיעון לעונש:

א. רע"פ 5712/16 יצחק אייזנבאך נ' מדינת ישראל (17/8/16) - אליו הפנתה ב"כ המאשימה - שם הוטלו 8 חודשי מאסר בפועל על המבקש, שהורשע בארבע עבירות של סחר במריחואנה, בכמות של 2 גרם ויותר, חרף המלצת שירות המבחן בדבר הטלת צו מבחן וענישה שיקומית, גילו הצעיר של המבקש, וקיומה של הרשעה אחת קודמת בלבד. בית-משפט השלום קבע מתחם ענישה הולם הנע בין 8 ל-24 חודשי מאסר בפועל. ערעור לבית-המשפט המחוזי ובקשת רשות ערעור לבית-המשפט העליון נדחו.

באשר לקיומם של שיקולי שיקום בנסיבות העניין, קבע בית-המשפט העליון כדלקמן:

"כבר נקבע, לא אחת, בבית משפט זה, כי האינטרס הנוגע לשיקומו של הנאשם משרת את החברה בכללותה, ברם מהווה אינטרס זה אחד השיקולים מבין מכלול השיקולים העומדים בפני בית המשפט (רע"פ 3250/16 שימחייאב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.4.2016); רע"פ 4218/15 אמסלם נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (18.6.2015); רע"פ 1787/15 עמר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.3.2015)). במקרה דנן, לא מצאו הערכאות הקודמות שיקולי שיקום המצדיקים חריגה לקולה ממתחם הענישה ההולם שנקבע. אף אני סבור, בשים לב לעונש שהושת בסופו של יום על המבקש, כי אין בסיכויי שיקומו כדי להצדיק את ביטול עונש המאסר לריצוי בפועל שהושת עליו."

ב. רע"פ 4687/15 אייל פלג נ' מדינת ישראל (13/8/15) - אליו הפנתה ב"כ המאשימה - המבקש הורשע בעבירות של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית בלבד, החזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, וסחר בסמים מסוכנים, לאחר שסחר במריחואנה משך תקופה ארוכה באזור תל-אביב. בית-משפט השלום הטיל עליו עונש של 24 חודשי מאסר בפועל, ועונשים נוספים. ערעור לבית-המשפט התקבל, ובין היתר, הועמד עונש המאסר בפועל על תקופה של 18 חודשים. בית-המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור של המבקש, אשר עתר כי תוטל עליו ענישה שיקומית, בקבעו כי שיקולי השיקום נסוגים, בנסיבות העניין, בפני הפגיעה הקשה בערכים המוגנים של שלום הציבור, והצורך במיגור תופעת הסחר בסמים, ובקבעו כי בית-המשפט התחשב בקיומם של שיקולי שיקום עת הפחית את תקופת המאסר כאמור.

ג. עפ"ג (מרכז) 23775-04-15 מדינת ישראל נ' ציון ניצן מדמון (21/6/15) - לאחר שהורשע בביצוע 16 עסקאות של מכירת קנאביס וחשיש לאנשים שונים, לרבות לקטין, בהתאם להודאתו, נדון המערער לעונש של 15 חודשי מאסר בפועל ועונשים נוספים. המדינה ערערה על קולת העונש. בית-המשפט המחוזי קבע כי תקופת המאסר הולמת מספר מועט של עסקאות סמים, וכי בנסיבות העניין חורג עונש המאסר שהוטל ממדיניות הענישה הנוהגת, והעמיד את תקופת המאסר המוטלת על המערער על 24 חודשי מאסר בפועל.

ד. ת"פ (ק"ש) 17029-07-18 מדינת ישראל נ' דניאל קרעי (21/11/18) - שנדון בפניי, ואילו הפנתה ב"כ הנאשם, שם הורשעו הנאשמים בארבע עבירות של סחר בסם מסוכן, ארבע עבירות של קשירת קשר לפשע, ועבירות נוספות, באמצעות אפליקציית ה"טלגראם", לאחר שסחרו בכמויות של גרמים בודדים של מריחואנה, שם קבעתי כי במקרי סחר בסמים מסוג זה, ללא נסיבות מחמירות ועל פני תקופה קצרה במיוחד, מתחיל מתחם הענישה ההולם מעונש מאסר למשך ששה חודשים, שיכול וירוצו בעבודות שירות, ואילו במקרים חמורים יותר יתחיל מתחם הענישה ההולם ממאסר בפועל ממש, כשהגבול העליון של המתחם עומד על מאסר בפועל ממושך ומשמעותי. בנסיבות אלו, עניין, קבעתי כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל-15 חודשי מאסר בפועל, והטלתי 8 חודשי מאסר בפועל על נאשם 1, צעיר בעל עבר פלילי, ו-6 חודשי מאסר בפועל, על בגיר-צעיר, ללא עבר פלילי, זאת בליווי עונשים נוספים.

ה. ת"פ (ק"ש) 63651-03-18 מדינת ישראל נ' שמוך - אף הוא נדון בפניי, ואילו הפנתה ב"כ הנאשם, ונקבע מתחם עונש הולם לזה שנקבע בעניין לעיל.

ו. לפסקי הדין אליהם הפנו הצדדים, אוסיף ואתייחס לרע"פ 6401/18 אביעד ספיר נגד מדינת ישראל (17.09.18), המבקש הודה והורשע בכתב אישום מתוקן בכך שסחר בסמים לאחר שתיאם מראש עם הקונים את המכירה, באמצעות מסרונים, וקבע מקום מפגש. בית המשפט השלום גזר עליו 12 חודשי מאסר בפועל לאחר שסטה לקולא ממתחם העונש ההולם שקבע, בין 16 - 36 חודשי מאסר בפועל. ערעור ובקשת רשות ערעור נדחו.

ז. כן אפנה לרע"פ 3627/13 ארן שדה נגד מדינת ישראל (22.05.13), המבקש הורשע בבית המשפט השלום בשתי עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קנבוס, במשקל 0.87 ו-1 גרם: למבקש עבר פלילי ולא שיתף פעולה עם שרות המבחן. בית המשפט השית עליו 7 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופסילה.

ח. וראו גם רע"פ 1720/11 מיכאל גליק נגד מדינת ישראל (07.03.11), המבקש הודה והורשע ב-3 עבירות של סחר בסם מסוכן ובעבירה של תיווך בסמים מסוכנים. בית המשפט גזר עליו 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל ועונשים נלווים.

23. בנסיבות העניין דנן, נוכח ריבוי המקרים, התדירות הגבוהה של העסקאות, והרווח הכספי שהופק כתוצאה מביצוען, מצאתי כי מקרה זה בעל סממנים מחמירים יחסית, בפרט ביחס לדברים אותם קבעתי בעניין קרעי לעיל, וכי גבולו התחתון של מתחם העונש ההולם עומד על עונש מאסר לריצוי בפועל, ולא בעבודות שירות, וגבולו העליון עומד על תקופת מאסר ממושכת יותר.

24. בהתחשב בכל האמור לעיל, מתחם העונש במקרה זה מתחיל משבעה חודשי מאסר לריצוי בפועל, ועד ל-24 חודשי מאסר בפועל.

גזירת עונשו של הנאשם

25. הנאשם צעיר בן 20, הודה במיוחס לו בכתב האישום המתוקן בהזדמנות הראשונה, תרם לחיסכון ניכר בזמן ציבורי, ושיתף פעולה בחקירה מייד בפתחה, באופן שהוביל לחשיפת מעורבים נוספים בפרשה.

26. הנאשם קיבל אחריות על מעשיו בפני שירות המבחן והביע עליהם חרטה בבית-המשפט.

27. לנאשם הרשעה אחת קודמת בעבירה של מעשה מגונה בקטין, משנת 2015, אשר בוצעה ובגינה נשפט בהיותו קטין, ובגינה נדון לצו מבחן ללא הרשעה למשך שנתיים. שירות המבחן התייחס בתסקירו לסיכום תקופת המבחן לה נדון הנאשם.

28. תסקירי שירות המבחן פירטו נסיבות חיים קשות ומורכבות, וכן חוויות קשות אותן חווה הנאשם במהלך מעצרו, אשר פורטו בהרחבה לעיל בחלק העוסק בתסקירי שירות המבחן. שירות המבחן הסיק קיומו של סיכון להישנות ביצוע עבירות בעתיד, אם לא ישולב הנאשם בהליך טיפולי אינטנסיבי, ובתחילה, מששלל הנאשם אפשרות להשתלב בקהילה טיפולית סגורה, נמנע ממתן המלצה טיפולית בעניינו. יצוין, כי הנאשם מסר לשירות המבחן כי נהג עד למעצרו לעשות שימוש יום יומי בסמים, וכי עם מעצרו נגמל בכוחות עצמו מסמים. בתסקיר הסופי, המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן, ועונשים נוספים, למשך שנה וחצי, במהלכה ישולב הנאשם בהליך טיפולי בקהילה, באופן שיתרום להפחתת הסיכון להישנות ביצוע עבירות. התרשמתי מצעיר חלש שגדל בצל התייתמות מאמו בגיל צעיר, בבדידות וניכור, אשר נגרר לעבירות על רקע שימוש עצמי בסמים, וכחוליה חלשה לעומת אחרים. הנאשם נעצר עד תום ההליכים לאחר שמשפחתו המצומצמת כשלה מלאתר לו חלופת מעצר, ומבלי שנקבע כי חלופה כלשהי לא תסכון למסוכנותו.

29. החלטתי בסופו של דבר לאמץ את המלצת שירות המבחן - בהתחשב בחלקו היחסי הפחות של הנאשם בביצוע העבירות, בהתייחס לחלקם של שותפיו, נוכח גילו הצעיר, נסיבות חייו הקשות, העובדה שאין לחובתו רישום פלילי קודם בתחום הסמים, ההודאה והאחריות שנטל על מעשיו, שיתוף הפעולה שלו עם רשויות החקירה, והנכונות שהביע לטיפול ולשינוי באורחותיו - הגעתי לכלל מסקנה כי יש להטיל עליו עונש מאסר בפועל, הקרוב לימי מעצרו, והחורג לקולא ממתחם הענישה. בנוסף, בד בבד, יש להטיל צו מבחן כשתקופת המבחן תחל לאחר שחרורו, וזאת על-מנת לאפשר לו הזדמנות לשינוי ולשיקום. מובהר כי צו מבחן שניתן לצד מאסר, יתכן רק היכן שנאשם מביע לכך הסכמתו. ראה לעניין זה את רע"פ 2169/10, אופיר נ' מ"י, (15/5/19), ע"פ 2793/06 קלימוב נ' מ"י (19/8/07), ו- ע"פ 3412/07 קר נ' מ"י, (19/9/07). הנאשם אכן הביע את הסכמתו לעמוד בצו מבחן, והובהר לו כי הוא חשוף לתוצאות החוקיות של הפרת צו מבחן, אם לא יעמוד בדרישות המסגרת, לרבות החמרה בעונשו. סבורני כי נחיצותו של הנאשם בטיפול, הנה גורם המצדיק במקרה זה סטייה ממתחם העונש, וכי צו המבחן ישרת במידה סבירה את שיקול ההרתעה.

30. נוכח כל האמור לעיל, אני גוזרת את עונשו של הנאשם כדלקמן:

א. 5 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו של הנאשם, מיום 3/2/19 ועד היום.

ב. חמישה חודשי מאסר על תנאי, ואולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור במהלך תקופה של שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר כל עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים מסוג פשע.

ג. צו מבחן למשך שנה וחצי מיום שחרורו של הנאשם ממאסר, במהלך התקופה יהיה נתון הנאשם בפיקוח שירות המבחן ויבצע את שיוטל עליו על-ידו.

הנאשם מוזהר בדבר חובתו למלא אחר צו המבחן, שאם לא כן, או שמא יעבור עבירה נוספת בתקופת המבחן, יהיה צפוי לעונש נוסף בגין העבירות בהן הורשע ובגין ניתן הצו, ובית-המשפט עשוי לגזור את עונשו מחדש.

ד. קנס על סך 2000 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 5 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1/11/2019 ובכל 1 בחודש העוקב לאחריו.

אי עמידה באחד התשלומים תעמיד את היתרה לפירעון מיידי.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בנצרת תוך 45 יום.

ניתן היום, י' סיוון תשע"ט, 13 יוני 2019, במעמד הצדדים.